పెళ్ళాంకోరిక ఆజ్ఞగాతీసుకుని తలకు
మించిన ఖర్చుపెట్టే తత్వములో

★

పరువుకోసం పటాటోపం

• పోలవరపు శ్రీహరిరావు •

గార్డియన్

అయితే నీదగ్గరున్న 40 రూపాయలూ ఖర్చు చేసేశావ్ ?

ప్రియుడు

దానికి సిల్కుచీరా, పట్టు జాకెట్టూ, సెంటు బుడ్డీ కొన్నాను. నాకామాత్రం స్వేచ్ఛ వుండ కూడదుటండీ—అలా అడుగుతారు ?

గార్డియన్

కొత్త దంపతులుగదా బాగా వెలుగుతున్నారంటే, దానిమీద నీకు గౌరవంగా వుండాలని నాలుగునోట్లూ యిస్తే యిట్టే వూదేస్తావూ! పెళ్ళాంకోసమందని నాలుగురోజుల మోజుకోసం సిల్కులుకొని నెలరోజుల గ్రాసమూ ఖర్చుపెట్టే స్వేచ్ఛేనటరా నీకుండవలసింది ? పెళ్ళాంకోరిక ఆజ్ఞగా తీసుకొని తలకుమించిన ఖర్చుపెట్టే బానిస త్వపు మత్తుకూడా స్వేచ్ఛాజీవితమట, స్వేచ్ఛా జీవితం!

ప్రియుడు

సరేగాని యిపుడే ఆఫీసుసంగతి.

గార్డియన్

ఇంతడబ్బూ విలాసంగా తగలేసింది. కాకుండా ఆఫీసు ఎగనూకి మరికొంత ముడుపు చెల్లించు కోవడం? ఏం, అంత ప్రేమగలవాడివి నాలుగు రూపాయ లావిడకిచ్చి బజారుకు పంపించి, నీవు ఆఫీసుకెళితే ఎంత బాగుండేది! సలభయ్యా ఖర్చు యేవి కావు, ఆఫీసరు ఆగ్రహం లేకపోయేదిగదా? అబ్బే, అలా ఎందుకు చేస్తావురా!—

ప్రియుడు

దానిమాట తీసేసి అదివారంనాడు ఆఫీసంటే బావుండ దనుకున్నానండీ!

గార్డియన్

ఏం? ఆఫీసు కెళ్ళాంటే ఆవిడగారు—"ఆది వారంనాడు కూడా కూలికి వెళ్ళేబానిస!" అను కుంటుందని పిరికి—కాదూ? నాలుగు నిముసాల ఆనం దంకోసం నెలరోజులూ దుఃఖించడం—స్వేచ్ఛా? బానిసగా బ్రదుకుతూ, ఆవిషయం భార్యకు తెలి యడం సిగ్గుచేటా ? అది బానిసాధమతత్వం కాదూ? అలా నలభైరూపాయలూ ఖర్చుచేసు కునే [illegible] వాళ్ళెంత గడు [illegible] కోపం కలుగుతుంటే, మిగిలినది నెలంతా [illegible] సరిపోతుందిగదూ?— మీ మిత్రులయినా [illegible] 'నేర్చుకో'గాదుట్రా ? వాళ్ళు ఒకళ్ళకంటే ఒకళ్ళు పొదుపుగా వుండాలని పందాలు వేసుకుని పోట్లా డుకుంటూంటారే? అలా కోపాలలో నచ్చజెప్పు కుని సంసారం ఎంత గుట్టుగా నడుపుకుంటు న్నారు? వాళ్ళు మీకంటే ఎక్కువ ఆనందాన్ని పొందడంలేదూ? ఏ అసమయంలో ఏ వస్తువ అవసరమైనా సమకూర్చుకోగల సిరిమంతులై యున్నారు తెలిసిందా? మనయింట్లో డబ్బంతా యీనాటితో సరిగదా — నాలుగురోజులున్న తరువాత తలకాయనొప్పికి కొంతకావాలంటే కానీ ఎవర్నన్నా అడుగవలసిందేగా? నీకంటే మీ మిత్రుడికి అయిదురూపాయలు తక్కువజీతంకదూ?

ప్రియుడు

నిజమేగాని ప్రస్తుత గండం...

గార్డియన్

ఊఁ! ఇదితీసుకొని దయచేయి. ఆ ముడుపు చెల్లించుకొని సరాసరి యింటికిరా. మళ్ళా ఆవిడ గారికోసం సినీమాహాలు కెళ్ళేవుసుమా!? మీ యిద్దరి కయితే గుర్రబ్బండికి రూపాయి, ఆవిడ ఒక్కర్తికే అయితే రిక్షాకి పావులా.

* ఆనందవాణి

ప్రియుడు
ఒక్కర్తే ఎలావస్తుందండి?
గార్డియన్

సినేమాహాలులో ఒంటరిగా కూర్చోగల ఆవిడ రిక్షాఎక్కి యింటివరకూ రాలేదూ? ఇంతేనా మీ ధైర్యమూ, స్వేచ్ఛా?? ఇంటికి వచ్చినతర్వాత ఆమె నిష్ఠూర మాడుతుందేమోనని అడుగబోతు న్నావ్ కదూ? పిరికి మందమతీ, అదే మంచి దోయ్. ఆ సమయంలోనే మన సంసార విష యాలూ, మనం వుండవలసిన వాతావరణం, మనం గడుపవలసిన జీవితాలూ విపులంగా చెప్పి ఆమెను ఆకర్షణతో మంచి త్రోవలో పెట్టు. కొంతకాలం ఏదో ఆశాజీవితాలు గడపిన తర్వాత మరల మారడం కష్టం. అంత్యనిష్ఠూరంకంటే ఆది నిష్ఠూరం మంచిదోయ్. మేడిపండు లాటి ఆశా భ్రమ హఠాత్తుగా మారుతుంది సుమా...ఇహ వెళ్ళిరా.

కొన్ని విషమ పరిస్థితులు

మంగళపల్లి సుబ్రహ్మణ్యం

- ఇక భోజనానికి లేద్దా మనుకుని విస్తరాకులు వేస్తుండగా ఎవరో బంధువు ఒకడు రైలుదిగి నేరుగా ఆ దేవిడికీ రావడం—
- ఆ వారపు రేషన్ బియ్యం ఐపోగా క్రొత్తగా సంసారం ప్రారంభించిన భార్యాభర్తలు గుట్టుగా గోధుమ రొట్టెలతో కాలక్షేపం చేయడానికి నిశ్చయించుకొన్న పూటే పిల్లలతో పెద్ద షడ్డకుని కుటుంబం నాలుగు రోజులపాటు ఉండడానికి రావడం—
- మనసుపడి క్యాబేజీ పువ్వు కొనుక్కువచ్చి కొత్తపెళ్లాని కిస్తే ఆవిడ ఆ కూరవండడం తెలియక పక్కింటి స్నేహితురాలి సహాయంతో వండి కూరను అవాలముద్దచేసి వడ్డించి తినలేక పోయిన మగనిమీద కోప పడడం—
- ఎవరో పాతస్నేహితుడు కనపడి తనఖర్చుతో హోటల్లో టిఫిన్ ఇప్పించి చల్లగా కిల్లీకొట్టు దగ్గఱకు తీసుకువెళ్లి జీవితం భీమా చేస్తేకాని వీలులేదని మొగమోటపెట్టడం-

రాజ్యకాంక్ష

★

• వై. యస్. సోమయాజులు •

క్రీస్తు జన్మించకముందు— పర్షియా, గ్రీసు దేశాలకు యుద్ధం జరుగుతున్న రోజులవి- పర్షియాచక్రవర్తితనకున్నవాటితోతృప్తిపడక గ్రీసును జయించ సమకట్టాడు. దేశభక్తి పూరితులు—తమ స్వాతంత్రం కొరకై తమ ప్రాణములొడ్డు గ్రీసుదేశస్థులు తమ అంతఃకలహములు మాని అందరూ ఏకమై ప్రపంచమునంతను తన గొప్ప సైన్యముతో జయించగలనన్న ధైర్యముతో వచ్చిన పర్షియారాజును ఎదిరించి ఓడించారు.

దేశభక్తిపూరితులైన వారిని పశు బలముతో జయించుటన్నది పిచ్చిప్రాయమే అని తేలినది.

పర్షియనునాయకు లందరు తమ ఆయుధములను పడవేశారు—గ్రీసుకు బందీలయ్యారు.

గ్రీకునాయకులు పర్షియను నాయకులను చూచారు. వారి వైభవాన్ని, వారి ఆహారాన్ని చూశారు.

తమ దేశస్థులచేత తాము భుజించు పదార్థాలను తమపద్ధతిలో వండించారు. పర్షియనువంటవాళ్లచేత వారిపద్ధతిలో ఆహారాన్ని వండించారు. రెంటిని పర్షియను నాయకుల ముందుపెట్టి

"యిటువంటి వైభవోపేతమైన ఆహారాన్ని వదిలిపెట్టి మా గంజినీళ్ళు తాగనువచ్చారా?— ఎంత పిచ్చివారు" అన్నారు. పారశీకులు విభ్రాంతి పొందారు. ఆ పరిస్థితుల్లో వారికి ఏమి చెప్పడానికిన్నీ తోచింది కాదు.

ఆలోచించి ఆలోచించి పారశీకులు ఇట్లా అన్నారు:

"విజేతల్లారా! మాది పిచ్చికాదు, రాజ్యకాంక్ష. రాజ్యకాంక్ష మరుభూములమీదికీ, ఇసకపర్రల మీదికీ కూడా ప్రసరిస్తుందని మీకు తెలియదు కాబోలు."

పిచ్చికాదు—రాజ్య కాంక్ష.